

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci navrhovatelky: **JUDr. K. Š.**, dříve soudkyně Okresního soudu v Ostravě, v řízení o návrhu navrhovatelky na obnovu kárného řízení vedeném před Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 11 Kss 9/2009, o námitce podjatosti všech členů 11. senátu Nejvyššího správního soudu (kárného senátu) Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Petra Gemmela, Mgr. et Mgr. Věroslava Řezáče, JUDr. Aleny Mátlové, JUDr. Josefa Doubka a JUDr. Dalimily Gadasové, Dr.

t a k t o :

Členové 11. senátu Nejvyššího správního soudu (kárného senátu) Mgr. Daniela Zemanová, JUDr. Petr Gemmel, Mgr. et Mgr. Věroslav Řezáč, JUDr. Alena Mátlová, JUDr. Josef Doubek a JUDr. Dalimila Gadasová, Dr. **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného pod sp. zn. 11 Kss 9/2009.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatelka podala dne 10. 4. 2013 k Nejvyššímu správnímu soudu návrh na obnovu řízení vedených u tohoto soudu pod sp. zn. 11 Kss 9/2009 a 11 Kss 4/2012 a zároveň navrhla spojení řízení o těchto návrzích.

[2] Poté, co byla navrhovatelka přípisem Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2013, čj. 11 Kss 9/2009 - 386, seznámena se složením senátu, který bude v dané věci rozhodovat, namítla v podání ze dne 28. 4. 2013 podjatost všech soudců, kteří jsou členy kárného senátu č. 11, tj. Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Petra Gemmela, Mgr. et Mgr. Věroslava Řezáče, JUDr. Aleny Mátlové, JUDr. Josefa Doubka a JUDr. Dalimily Gadasové, Dr. Navrhovatelka uvedla, že jde o totožné členy kárného senátu ve věcech soudců, který dne 30. 6. 2011 rozhodl ve spojeném řízení pod toutéž sp. zn. 11 Kss 9/2009. V totožném složení rozhodoval tento senát také dne 10. 4. 2013 ve věci vedené pod sp. zn. 11 Kss 2/2013 o nezpůsobilosti soudce vykonávat soudcovskou funkci.

[3] Navrhovatelka dodala, že zažádala také o zvážení vhodnosti možného přerušení řízení pod sp. zn. 11 Kss 2/2013 z důvodu posečkání na výsledek řízení o zmíněné obnově, avšak následovalo pro ni nepříznivé rozhodnutí ze dne 10. 4. 2013 s dalekosáhlými

důsledky pro její profesní a osobní život. Významným podkladem pro uvedené rozhodnutí se přitom stal dosavadní výsledek řízení pod sp. zn. 11 Kss 9/2009, tedy řízení napadené již k 10. 4. 2013 zmíněným návrhem na obnovu.

[4] Uvedený postup kárného senátu u navrhovatelky vzbuzuje vážné a důvodné pochybnosti o jeho způsobilosti k nestrannému a nezájatému posuzování záležitostí v kárné věci proti její osobě soudkyně a rozhodování o této věci, o jeho možném zájmu na výsledku řízení, a to i z objektivního hlediska. Kárný senát odepřením řádného opravného prostředku v kárném řízení (§ 21 zákona č. 7/2002 Sb.) konkrétním způsobem nepřípustně předběžně vyjádřil názor i ve vztahu k dalšímu možnému postupu ohledně návrhu na povolení obnovy řízení ve věci vedené pod sp. zn. 11 Kss 9/2009. Tím došlo k narušení zásad řízení o obnově a dále k upření dobrodiní zákazu reformace *in peius* v řízení pod sp. zn. 11 Kss 2/2013. Navrhovatelka proto zpochybňuje důvěryhodnost 11. senátu a dodává, že tento senát (s jedním obměňujícím se členem) dosud vydával i všechna související procesní rozhodnutí.

[5] Dále navrhovatelka namítla, že uvedené okolnosti nelze vykládat pouze a jenom jako konkrétní postup kárného senátu v daném řízení, jak učinil v předchozím rozhodnutí Nejvyšší správní soud ohledně otázky podjatosti všech členů 11. senátu ze dne 7. 6. 2011, čj. Nao 48/2011 – 305. Navrhovatelka zdůraznila, že zde vzniká také podezření ze „systémového rizika podjatosti“, vyplývající ze zjevného propojení politiky se správou justice, s přihlédnutím k prosazovaným změnám a stavu justice a k ekonomickým faktorům. Pominout nelze ani dostatečnou míru zájmu médií o výsledek kárného řízení s možným vlivem tohoto zájmu na způsob rozhodování v dané věci. Proto je třeba případnou podjatost členů kárného senátu č. 11 posuzovat se zvýšenou opatrností. Členy kárného senátu dále navrhovatelka označuje jako svědky skutku naplňující všechny znaky tzv. bossingu (šikany na pracovišti), včetně možné pomluvy a také skutku vyvolávajícího obavu z podvodu, a to pro zamlčení veřejnosti dosažitelných, zároveň pravdivých a významných informací o skutečnostech, které ovlivňují důvěru v justici v České republice, kárným žalobcem.

[6] V písemnosti ze dne 27. 5. 2013 navrhovatelka upřesnila svoji námitku podjatosti všech členů kárného senátu č. 11 a to tak, že ji vznáší nejen z hlediska subjektivního, ale i objektivního. Členové uvedeného kárného senátu totiž posuzovali tvrzení kárného žalobce v daných kárných řízeních proti její osobě soudkyně, aniž by účinně projevíli vůli zabývat se racionálněji podmínkami kárných řízení, nalézáním pravdivého skutkového stavu, a také vůli k příléhavé aplikaci práva při rozhodování o vině a trestu v rámci české a evropské právní úpravy. Tímto postupem na sebe členové daného kárného senátu fakticky převzali kompetence samotného kárného žalobce, a to nedostatečně kompetentním způsobem.

[7] Navrhovatelka také konstatovala, že jí není znám konkrétní způsob rozhodování jednotlivých členů uvedeného kárného senátu ve vzájemně souvisejících kárných řízeních proti její osobě, stejně jako konkrétní vliv kritérií či osob na jejich rozhodování. Je si vědoma pouze toho, že v důsledku nedostatku jejich vůle k nalezení pravdy byla značně potlačena realizace její obrany s důsledkem vzniku citové i ekonomické újmy a nežádoucího zásahu do jejích hmotněprávních osobnostních práv.

pokračování

[8] Všichni členové kárného senátu č. 11 se k námitce podjatosti vznesené navrhovatelkou vyjádřili tak, že neshledávají na své straně skutečnosti, které by zakládaly pochybnosti o jejich podjatosti se zřetelem na poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům.

[9] Věc byla předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).

[10] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[11] Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy).

[12] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezájatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, čj. Nao 19/2003 - 16, dostupné na www.nssoud.cz).

[13] Navrhovatelka námitku podjatosti všech členů kárného senátu č. 11 Nejvyššího správního soudu, tj. soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Petra Gemmela, Mgr. et Mgr. Věroslava Řezáče, JUDr. Aleny Mátlové, JUDr. Josefa Doubka a JUDr. Dalimily Gadasové, Dr. založila jednak na skutečnosti, že v jiných řízeních týkajících se navrhovatelky, postupoval jmenovaný senát dle jejího názoru nesprávným způsobem, a dále na „systémovém riziku podjatosti“, které dle slov navrhovatelky vyplývá z propojení politiky se správou justice. Navrhovatelka zdůraznila, že podává námitku podjatosti i z objektivního hlediska, neboť členové uvedeného senátu neprojeví vůli zabývat se racionálně podmínkami kárných řízení, naopak na sebe fakticky převzali kompetence samotného kárného žalobce. Uvedení členové senátu tak byli svědky skutku „bossingu“ a dále též pomluvy a podvodu kárného žalobce. Z těchto důvodů navrhovatelka usuzuje, že jmenovaní soudci v její věci nebudou postupovat nestranně.

[14] Nestrannost soudce se zkoumá jednak ze subjektivního a jednak z objektivního hlediska. Subjektivní kritérium vypovídá o osobním přesvědčení soudce v daném případě,

objektivní naproti tomu svědčí o tom, že soudce skýtá dostatečné záruky vylučující jakékoliv legitimní pochybnosti v tomto ohledu. V dané věci bylo subjektivní stanovisko navrhovatelky skutečně podnětem k tomu, aby se Nejvyšší správní soud podjatostí soudců, kteří jsou členy kárného senátu č. 11, zabýval. Subjektivní náhled uvedených soudců, jak vyplývá z jejich vyjádření, svědčí o tom, že se za podjaté v souzené věci nepovažují.

[15] Z hlediska objektivního má při posuzování námitky podjatosti v této věci klíčový význam ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., věta třetí, podle níž *důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*. Jak Nejvyšší správní soud poznamenal v usnesení ze dne 22. 7. 2009, čj. Nao 48/2009 - 162, dostupném na www.nssoud.cz, „[d]řívější rozhodování soudců, které se autoritativně vyslovilo k právům a povinnostem žalobkyně, nezpůsobuje jejich podjatost, jakkoli mohlo být pro žalobkyni nepříznivé. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost, a nesouhlas žalobkyně s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), event. ústavní stížnost, nikoli námitka podjatosti“.

[16] Navrhovatelka zdůvodňuje svoji námitku podjatosti uvedených soudců zejména jejich postupem při rozhodování v předchozích řízeních, ve kterých navrhovatelka vystupovala jako kárně obviněná. Vzhledem k uvedené judikatuře zdejšího soudu je však nezbytné považovat takové námitky navrhovatelky za nedůvodné. Nesouhlas navrhovatelky s postupem uvedeného kárného senátu v jiných řízeních totiž není pro rozhodování o podjatosti soudců, kteří jsou členy tohoto senátu, relevantní. Uvedené námitky proto nemohou být důvodem pro vyloučení jmenovaných soudců.

[17] Dále soud neshledal jako důvodnou ani námitku „systémového rizika podjatosti“ všech členů daného kárného senátu z důvodu propojenosti politiky a správy justice, neboť navrhovatelka neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, které by k uvedenému závěru vedly. Naopak má soud za to, že navrhovatelka tuto podjatost vyvozuje pouze z toho, že uvedený senát již v několika věcech rozhodl v její neprospěch a navrhovatelka se tak cítí tímto postupem poškozená. Samy o sobě námitky směřující proti postupu soudců v jiných věcech vedených s navrhovatelkou však, jak bylo výše zdůrazněno, nejsou rozhodné pro posouzení podjatosti soudců.

[18] Nejvyšší správní soud dále zkoumal poměr uvedených soudců k projednávané věci. Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům - kromě vztahů příbuzenských a obdobných vztahů - mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský.

[19] V projednávané věci však žádný z těchto důvodů ze spisového materiálu nebyl zjištěn. Nelze dovést, že by kterýkoliv ze soudců - členů kárného senátu č. 11 - jakýmkoliv způsobem v konkrétním vztahu k navrhovatelce nerozhodoval nestranně. Sama navrhovatelka ostatně ve svém podání ze dne 27. 5. 2013 uvedla, že jí není znám konkrétní způsob rozhodování jednotlivých členů uvedeného kárného senátu v řízeních proti ní vedených. Jako základní argument podjatosti soudců tak stěžovatelka velmi obecně

pokračování

uvádí nedostatek vůle uvedených soudců k nalezení pravdy, čímž byla značně omezena možnost její obrany. Navrhovatelka však neuvedla, což sama přiznává, žádné konkrétní skutečnosti, které by svědčily o tom, že členové kárného senátu č. 11 nerozhodují ve vztahu k navrhovatelce nestranně a jsou tak podjatí. Obecné konstatování navrhovatelky, že uvedení soudci se předchozích řízení vedených s navrhovatelkou nesnažili nalézt pravdu a postupovali spíše v roli kárného žalobce, nijak neprokazuje, v čem přesně podjatost těchto soudců má spočívat.

[20] Vzhledem k tomu, že uvedené skutečnosti nemohou být ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. důvodem pro vyloučení soudců, rozhodl Nejvyšší správní soud, že členové kárného senátu č. 11 Mgr. Daniela Zemanová, JUDr. Petr Gemmel, Mgr. et Mgr. Věroslav Řezáč, JUDr. Alena Mátlová, JUDr. Josef Doubek a JUDr. Dalimila Gadasová, nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování této věci.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. června 2013

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu